

Matrix - et værktøj til planlægning, evaluering og dokumentation. (1)

Socialpædagog Toke Agerschou.

Indenfor ungdomsarbejde er det i almindelighed – og for fritidsaktiviteter i særdeleshed - en akilleshæl at kunne dokumentere både formelt og operationelt, hvad aktiviteterne egentligt er til for? Hvad bidrager de konkret til i forhold til børnene og de unges udvikling? Et eller andet sted ved en fritids- og ungdomspædagog godt, når aktiviteter lykkes, men det bliver sjældent ekspliciteret, så det kan blive til fælles læring og kilde til progression.

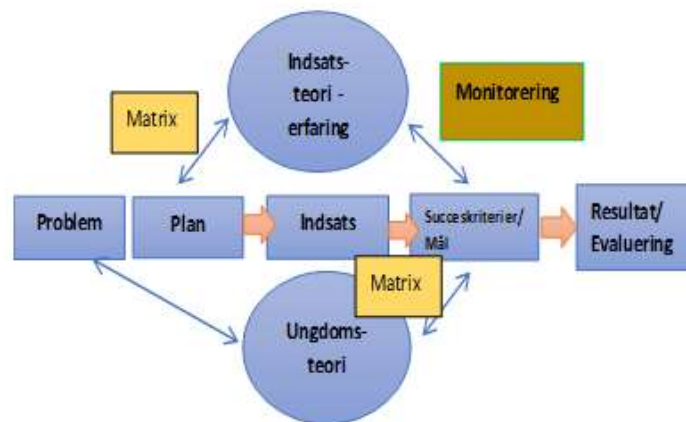
Her kan arbejdet med MATRIX som planlægnings- og evalueringsværktøj være en værdifuld hjælp. Spændende er det også, at matrix kan kombinere kvantitative og kvalitative metoder i fritids- og ungdomspædagogisk aktivitet.

I denne og følgende artikler vil jeg gennemgå de endog meget produktive perspektiver i anvendelse af matrix fra overordnede politiske og faglige mål helt ned til den konkrete gang i en aktivitet. Og omvendt.

Matrix betyder: *at sætte to ting overfor hinanden – her mål og aktivitet.* Men herom meget mere senere.

Matrix i projektmodellen.

Allerførst indplaceres matrixarbejdet i projektmodellen (se Jesper Larsens artikler i STÅBI'en om projektmodellen [Register STÅBI](#) med henvisninger)

Matrix indplaceres som værktøj for planlægningen og evalueringen – og hvor monitoreringen betyder det, vi skal se efter, mens aktiviteten står på – og som er besluttet på forhånd. Sagt på en anden måde: indikatorer eller tegn på, om vi når målene med aktiviteten.

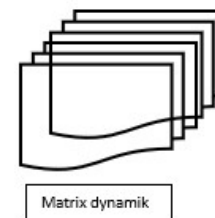
Grundmatrix

Grundmatrix ser således ud:

Tema – emne:

Mål									I ALT
Aktivitet									
I ALT									

Ideen er at line de mål op, som organisationen har, og som fremkommer ved at "svinge" i den nederste del af ungdomsprojektmodellen. I denne sammenhæng er organisationen: fritids- og ungdomsklubben, ungdomsskolen, ungdomsuddannelsen, FGU etc. Alle sammenhænge, hvor der ikke er regelsatte (fag)mål – men dog mål, der kan være fastsat på grundlag af love og politiske beslutninger. Det er derfor altid en god idé at starte med, hvilket grundlag virksomheden hviler på. Det klargør de forventninger om mål fra omverdenen, som er til virksomheden.

Kunsten er – og det kan matrixen hjælpe os med – at nedbryde målsætninger til dagligdags aktivitet. Figuren viser matrixen startende med de overordnede mål. Derpå nedbrydes successivt fra én matrix over emnet/temaet – videre til en om forløbet – og endelig til den enkelte aktivitetsgang. Aktivitet forstås her i bred forstand dvs. samvær i alrummet, fællesspisning, samtale om livet og døden, drama etc.

Planlægningsmatrix.

Vi starter med en planlægningsmatrix, som udarbejdes i personalefællesskabet.

Principperne er:

- Målsætningerne lines op vandret. Aktiviteterne lines op lodret.
- Vi skal vurdere, hvilket potentiale de enkelte delaktiviteter har for målene og hvilke mål, der vejer tungest ind i det konkrete tema.
- Der er 5 overordnede målsætninger. Hver deltager har 5 point pr. aktivitet. Der kan lægges alle 5 point på et mål for en aktivitet – eller de kan fordeles f.eks. 1-2-2 eller 1 på hvert mål.

Her tager jeg et hverdags eksempel som illustration.

Mål og tema overordnet: Dannelse

Alrum som hjerterum og centrum – fællesspisning – efter skoletid - café normer.

(4 medarbejdere dvs. max 20 point pr. delaktivitet)

Mål / Aktivitet	Feel good stemning	Relations skabende	Samlings sted	Bordskik/ Det er kendt, hvordan	Alle starter klubdagen her	I ALT
Medarbejdere placerer sig strategisk ved borde	5	5	2	4	4	20
Borddækning og opstilling som en ægte café	5	10	0	5	0	20
Brætspil	5	12	3	0	0	20
Vi serverer og står bag disken	5	3	3	2	7	20
I ALT	20	33	8	11	11	

Scoringen viser budet på, hvad denne aktivitet kan. Lad os tage et par eksempler på fortolkninger, som kan give anledning til justeringer:

- Medarbejdernes placering ved bordene har ikke stor effekt på nogen af målene. Til gengæld har den en effekt på alle målene – dog mindst som samlingssted.
- Målet – ”samlingssted” – scorer lavt (8). Hvis det var meningen, at aktiviteten skulle have vægt på den, skal de fokuserede delaktiviteter have en drejning eller skiftes ud?
- Set-uppet giver ”relationsskabende” toppoint, men er det hovedmålet?
- Brætspil som enkeltaktivitet som relationsskabende score højt. Mon det kommer til at passe?

Næste fase er at udpege fix-punkter, tegn eller indikatorer til brug, når aktiviteten afvikles: Hvad skal I se efter eller lægge mærke til, mens det står på?

Medarbejdere skal se efter:

- Bruger medlemmerne brætspillet? Er der nye, der er sammen? Og i hvor lang tid er de på?
- Opstår der nye relationer?
- Var der en god og venskabelig atmosfære? Hvornår? Blev den brudt? Af hvad?
- Bordskik?

Og på den kvantitative bane: Hvor mange deltog – og hvor længe var de hjerterummet? Hvilke aktiviteter kunne de se frem til?

Alt i alt foder til at skabe et fælles billede til arbejdet med evalueringsmatrixen. Det ser vi på i næste udgave af STÅBI'en.

Tips.

Prøv at lege lidt med den. Jeg har prøvet at skrive gennemgangen med højre hånds tommel og pegefinger. Det er ikke sikkert, det er lykkedes. Men det tager erfaringsmæssigt lidt tid og øvelse at blive venner med den – så tungen lige i munden.

Tak.

Og tak til Alderslystklubben i Silkeborg for vores vedvarende fælles arbejde med at gøre matrix til et hverdagsværktøj – og for jeres inspiration og talent. Det vil også afspejle sig i de næste artikler.

<https://www.tokeagerschou.dk/taabi> taabi@tokeagerschou.dk